

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 29. januarja 2013*

„Policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah — Okvirni sklep 2002/584/PNZ — Evropski nalog za prijetje in postopki predaje med državami članicami — Evropski nalog za prijetje, izdan z namenom uvedbe kazenskega postopka — Razlogi za zavrnitev izvršitve“

V zadevi C-396/11,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Curtea de Apel Constanța (Romunija) z odločbo z dne 18. maja 2011, ki je prispela na Sodišče 27. julija 2011, v postopku glede izvršitve evropskih nalogov za prijetje, izdanih proti

Ciprianu Vasileju Raduju,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi V. Skouris, predsednik, K. Lenaerts, podpredsednik, A. Tizzano, predsednik senata, R. Silva de Lapuerta, predsednica senata, L. Bay Larsen, A. Rosas, predsednika senata, M. Berger, predsednica senata, in E. Jarašiūnas, predsednik senata, E. Juhász, A. Ó Caoimh (poročevalec), J.-C. Bonichot, sodniki, A. Prechal, sodnica, in C. G. Fernlund, sodnik,

generalna pravobranilka: E. Sharpston,

sodni tajnik: M. Aleksejev, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 10. julija 2012,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za C. V. Raduja C. Cojocarui in T. Chiuariu, odvetnika,
- za Ministerul Public Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța E. C. Grecu, državna tožilka,
- za romunsko vlado R.-M. Giurescu, A. Voicu in R. Radu, agenti,
- za češko vlado M. Smolek in J. Vlácil, agenta,
- za nemško vlado J. Kemper in T. Henze, agenta,
- za litovsko vlado R. Mackevičienė in A. Svinkūnaitė, agentki,
- za avstrijsko vlado C. Pesendorfer, agentka,

* Jezik postopka: romunščina.

- za poljsko vlado M. Szpunar, agent,
- za vlado Združenega kraljestva C. Murrel, agentka,
- za Evropsko komisijo L. Bouyon, W. Bogensberger in H. Krämer, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 18. oktobra 2012

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Okvirnega sklepa Sveta z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (2002/584/PNZ) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 34), kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009 (UL L 81, str. 24, v nadaljevanju: Okvirni sklep 2002/584), v povezavi s členi 6, 48 in 52 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) ter členoma 5 in 6 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu (v nadaljevanju: EKČP).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru postopka, ki se nanaša na izvršitev štirih evropskih nalogov za prijetje, ki so jih nemški organi izdali zoper C. V. Raduja, romunskega državljana, z namenom uvedbe kazenskega postopka zaradi roba, v Romuniji.

Pravni okvir

Pravo unije

- 3 V uvodnih izjavah 1, od 5 do 8, 10, 12 in 13 Okvirnega sklepa 2002/584 je navedeno:
 - „(1) Po zaključkih Evropskega sveta iz Tampereja 15. in 16. oktobra 1999 in zlasti točke 35 teh zaključkov je treba med državami članicami odpraviti uradni postopek izročitve oseb, ki so izrečeni končni sodbi na begu pred zakonom, in skrajšati postopek izročitve oseb, ki so osumljene kaznivega dejanja.
- [...]
- (5) Zastavljeni cilj Unije, da postane območje svobode, varnosti in pravice, prinaša odpravo postopka izročitve med državami članicami in njegovo nadomestitev s sistemom predaje oseb med pravosodnimi organi. Nadalje uvedba novega poenostavljenega sistema predaje osumljenih ali obsojenih oseb zaradi kazenskega pregona ali izvršitve kazni omogoča, da se odpravijo sedaj zapleteni in zamudni postopki izročitve. Tradicionalno sodelovanje, ki je doslej vladalo med državami članicami, bi moralo, v območju svobode, varnosti in pravice, v kazenskopravnih zadevah nadomestiti sistem prostega pretoka pravosodnih odločitev, ki obsegajo odločitve pred izrekom kazni in pravnomočne odločbe.
- (6) Evropski nalog za prijetje, kot ga predvideva ta okvirni sklep, je na področju kazenskega prava prvi konkretni ukrep izvajanja načela medsebojnega priznavanja, o katerem je Evropski svet navedel, da je temeljni kamen pravosodnega sodelovanja.

(7) Ker cilja o nadomestitvi sistema večstranske izročitve oseb, ki se je oblikoval na podlagi Evropske konvencije o izročitvi z 13. decembra 1957, ni mogoče zadostno uresničiti z enostranskim delovanjem držav članic in ga je torej, zaradi njegovega obsega in učinkov, lažje uresničiti na ravni Unije, lahko Svet sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 2 [EU] in člena 5 [ES].
[...]

(8) Odločitve o izvršitvi evropskega naloga za prijetje morajo biti pod zadostnim nadzorom, kar pomeni, da bo pravosodni organ države članice, kjer bodo zahtevano osebo prijeli, moral odločiti o njeni predaji.

[...]

(10) Mehanizem evropskega naloga za prijetje temelji na visoki stopnji zaupanja med državami članicami. Njegovo izvajanje se lahko zaustavi samo v primeru resnih in nenehnih kršitev načel iz člena 6(1) Pogodbe o Evropski uniji ene od držav članic, ki jih ugotovi Svet na podlagi člena 7(1) [EU] s posledicami, navedenimi v členu 7(2) te pogodbe.

[...]

(12) Ta okvirni sklep spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki jih priznava člen 6 [EU] in jih izraža [Listina], zlasti Poglavje VI Listine. Nič v tem okvirnem sklepu se ne sme razlagati kot prepoved zavrnitve predaje osebe, za katero je bil izdan evropski nalog za prijetje, kadar obstaja razlog za prepričanje, da je na podlagi objektivnih elementov, bil nalog izdan z namenom kazenskega pregona in kaznovanja osebe na podlagi njenega spola, rase, vere, etničnega izvora, državljanstva, jezika, političnega prepričanja ali spolne usmerjenosti, ali da bo oseba zaradi katerega od teh razlogov v slabšem položaju.

Ta okvirni sklep ne preprečuje, da ne bi država članica uporabljala svojih ustavnih pravil v zvezi z rednim sodnim postopkom, svobodo združevanja, svobodo tiska in svobodo izražanja v drugih medijih.

(13) Osebe se ne sme odstraniti, izgnati ali izročiti, kadar obstaja resna nevarnost, da bi v tisti državi osebo obsodili na smrt, jo mučili ali z njo kako drugače nečloveško in poniževalno ravnali ali kaznovali.“

4 V členu 1 tega okvirnega sklepa sta opredeljena evropski nalog za prijetje in obveznost izvršitve tega naloga tako:

„1. Evropski nalog za prijetje je sodna odločba, ki jo izda država članica z namenom prijetja in predaje zahtevane osebe s strani druge države članice z namenom uvesti kazenski postopek ali izvršiti kazen zapora ali ukrep, vezan na odvzem prostosti.

2. Države članice izvršijo vsak evropski nalog za prijetje na osnovi načela medsebojnega priznavanja in v skladu z določbami tega okvirnega sklepa.

3. Ta okvirni sklep ne spreminja obveznosti, ki izhajajo iz spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel iz člena 6 [EU].“

- 5 Člen 3 tega okvirnega sklepa, naslovljen „Razlogi za obvezno neizvršitev evropskega naloga za prijetje“, določa:

„Izvršitveni pravosodni organ države članice (v nadaljevanju: ‚izvršitveni pravosodni organ‘) zavrne izvršitev evropskega naloga za prijetje v naslednjih primerih:

[...]

2. če izvršitveni pravosodni organ dobi obvestilo, da je zahtevani osebi država članica izrekla pravnomočno sodbo za ista dejanja, pod pogojem, da je v primeru izrečene kazni ta kazen že prestala ali se po zakonodaji izvršitvene države članice ne more več obsoditi;

[...]“

- 6 Člen 4 tega okvirnega sklepa, naslovljen „Razlogi za fakultativno neizvršitev evropskega naloga za prijetje“, določa:

„Izvršitveni pravosodni organ lahko zavrne izvršitev evropskega naloga za prijetje:

[...]

2. kadar je oseba, ki je predmet evropskega naloga za prijetje, v izvršitveni državi članici v kazenskem postopku zaradi istega dejanja, kot je tisto, na katerem temelji evropski nalog za prijetje;

[...]

5. če izvršitveni pravosodni organ dobi obvestilo, da je zahtevani osebi tretja država izrekla pravnomočno sodbo za ista dejanja, pod pogojem, da je v primeru izrečene kazni ta kazen že prestana ali se prestaja ali se po zakonodaji kaznujoče države ne more več izvršiti;

[...]“

- 7 Člen 4a Okvirnega sklepa 2002/584, naslovljen „Odločbe, izdane na podlagi sojenja, na katerem zadevna oseba ni bila osebno navzoča“, določa, da lahko izvršitveni sodni organ pod določenimi pogoji zavrne izvršitev evropskega naloga za prijetje, ki je bil izdan za izvršitev zaporne kazni, če oseba ni bila osebno navzoča na sojenju, ki se je končalo z odločbo.

- 8 Člen 5 tega okvirnega sklepa se nanaša na jamstva, ki jih mora dati odreditvena država članica v nekaterih primerih.

- 9 Člen 8 navedenega okvirnega sklepa se nanaša na vsebino in obliko evropskega naloga za prijetje. V skladu z odstavkom 1, točke od (d) do (f), te določbe mora vsebovati te podatke:

„(d) zakonska označba kaznivega dejanja, zlasti glede na člen 2;

(e) opis okoliščin, v katerih je bilo kaznivo dejanje storjeno, vključno s časom, krajem in stopnjo vpletenosti zahtevane osebe;

(f) odmerjena kazen v primeru končne sodbe ali predpisane možne kazni, ki jih za to kaznivo dejanje predvideva zakonodaja odreditvene države članice“.

- 10 Člen 11 navedenega okvirnega sklepa, naslovljen „Pravice zahtevane osebe“, v odstavku 1 določa:
- „Po prijemu zahtevane osebe izvršitveni pravosodni organ po pravu svoje države zahtevano osebo obvesti o evropskem nalogu za prijete in o njegovi vsebini ter o možnosti soglašanja s predajo odreditvenemu pravosodnemu organu.“
- 11 Člen 13 Okvirnega sklepa 2002/584, naslovljen „Privolitev s predajo“, v odstavkih 1 in 2 določa:
- „1. Če prijeta oseba navede, da soglaša s svojo predajo, poda svoje soglasje in, kadar je primerno, izrecno odpoved pravici do ‚pravila specialnosti‘, omenjenega v členu 27(2), pred izvršitvenim pravosodnim organom v skladu z notranjim pravom izvršitvene države članice.
2. Vsaka država članica z ustreznimi ukrepi zagotovi, da sta soglasje in, kadar je primerno, odpoved iz odstavka 1 podana na način, ki kaže, da ju je prijeta oseba izrekla prostovoljno in zavedajoč se vseh posledic. V ta namen ima oseba pravico do pravnega zastopnika.“
- 12 Člen 14 tega okvirnega sklepa, naslovljen „Zaslišanje zahtevane osebe“, določa, da kadar prijeta oseba ne soglaša s predajo, kakor je navedeno v členu 13, ima pravico biti zaslišana pred izvršitvenim pravosodnim organom v skladu z zakonodajo izvršitvene države članice.
- 13 Člen 15 navedenega okvirnega sklepa, naslovljen „Odločitev o predaji“, v odstavkih 2 in 3 določa:
- „2. Če izvršitveni pravosodni organ ugotovi, da podatki, ki mu jih je poslala odreditvena država članica, ne zadostujejo za odločitev o predaji, zahteva, da se mu nujno pošljejo potrebne dodatne informacije, zlasti v zvezi s členi 3 do 5 in členom 8, in lahko določi rok za njihovo sprejetje, pri tem pa mora upoštevati časovne roke določene v členu 17.
3. Odreditveni pravosodni organ lahko izvršitvenemu pravosodnemu organu kadarkoli pošlje kakršenkoli dodaten koristen podatek.“
- 14 Člen 19 tega okvirnega sklepa, naslovljen „Zaslišanje osebe do odločitve“, v odstavkih 1 in 2 določa:
- „1. Zahtevano osebo zasliši pravosodni organ, pri tem pa mu pomaga oseba imenovana po pravu države članice zahtevanega sodišča.
2. Zaslišanje zahtevane osebe poteka po pravu izvršitvene države članice in po pogojih, ki jih v medsebojnem sporazumu določita odreditvena in izvršitvena pravosodna organa.“

Romunsko pravo

- 15 Zakon št. 302/2004 o mednarodnem pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah (Legea št. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, *Monitorul Oficial al României*, del I, št. 377 z dne 31. maja 2011, v nadaljevanju: zakon št. 302/2004) vsebuje naslov III

„Določbe o sodelovanju držav članic Evropske unije na podlagi [okvirnega sklepa]“, pod katerim je poglavje III, ki je naslovljeno „Izvršitev evropskega naloga za prijetje s strani romunskih organov“ in vsebuje te določbe:

„Člen 98 –

Razlogi za zavrnitev izvršitve“

(2) Romunski izvršitveni pravosodni organ lahko zavrne izvršitev evropskega naloga za prijetje v teh primerih:

[...]

(b) kadar je oseba, ki je predmet evropskega naloga za prijetje, v Romuniji v kazenskem postopku zaradi istega dejanja, kot je tisto, na katerem temelji evropski nalog za prijetje.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 16 Pri Curtea de Apel Constanța (pritožbeno sodišče v Constanți) (Romunija) kot izvršitvenem pravosodnem organu sta bili 25. maja 2009 in 3. junija 2009 vloženi zahtevi nemških pravosodnih organov v zvezi s predajo C. V. Raduja, zahtevane osebe v okviru štirih evropskih nalogov za prijetje, ki so jih 14. marca 2007, 16. marca 2007, 8. avgusta 2007 in 26. februarja 2008 izdala državna tožilstva v Münstru, Coburgu, Bielefeldu in Verdnu (Nemčija) z namenom uvedbe kazenskega postopka v zvezi z ravnanji, ki ustrezajo kaznivemu dejanju roba v smislu člena 211 romunskega kazenskega zakonika. C. V. Radu ni soglašal s predajo.
- 17 Curtea de Apel Constanța je s sodbo z dne 5. junija 2009 odredilo izvršitev treh evropskih nalogov za prijetje, in sicer tistih, ki so jih izdala državna tožilstva v Münstru, Coburgu in Verdnu. Predložitveno sodišče pa je na podlagi člena 98(2)(b) zakona št. 302/2004 zavrnilo izvršitev evropskega naloga za prijetje, ki ga je 8. avgusta 2007 izdalo državno tožilstvo v Bielefeldu, ker proti C. V. Raduju v Romuniji že poteka kazenski postopek, ki ga vodi Tribunalul Bacău (okrožno sodišče v Bacău), zaradi istega dejanja, kot je tisto, na katerem temelji navedeni nalog za prijetje. Predajo C. V. Raduja je torej odložilo do končanja postopka v tej zadevi pred romunskim sodiščem, pri tem pa je ohranilo v veljavi ukrep pripora, ki je bil sprejet zoper C. V. Raduja, za obdobje tridesetih dni.
- 18 Înalta Curte de Casație și Justiție a României (vrhovno kasacijsko sodišče Romunije) je s sodbo z dne 18. junija 2009 razveljavilo navedeno sodbo in zadevo vrnilo Curtea de Apel Constanța v ponovno odločanje. Odredilo je tudi, naj se C. V. Raduja izpusti iz pripora, in mu preventivno določilo ukrep omejitve svobode gibanja, in sicer prepoved, da zapusti občino, v kateri prebiva, to je mesto Bacău, brez predhodnega dovoljenja sodišča, ter mu naložilo več obveznosti.
- 19 C. V. Radu je na obravnavi, ki je potekala na Curtea de Apel de Constanța 22. februarja 2011, nasprotoval izvršitvi evropskih nalogov za prijetje, ki so bili izdani proti njemu. V zvezi s tem je najprej navedel, da ob sprejetju Okvirnega sklepa 2002/584 niso bile v ustanovitvene pogodbe Unije izrecno vključene niti temeljne pravice, ki jih določa EKČP, niti tiste, ki jih določa Listina. Na podlagi člena 6 PEU pa naj bi tako določbe Listine kot določbe EKČP postale določbe primarnega prava Unije in zato bi bilo treba Okvirni sklep 2002/584 odslej razlagati in uporabljati v skladu z Listino in EKČP. Nato je C. V. Radu poudaril, da države članice tega okvirnega sklepa ne izvajajo skladno. Natančneje, Bundesverfassungsgericht (zvezno ustavno sodišče) (Nemčija) naj bi v sodbi z dne 18. julija 2005 nemško zakonodajo, s katero je bil navedeni okvirni sklep prenesen v nacionalni pravni red, razglasilo za neustavno in jo razveljavilo do sprejetja novega zakona. Za izvršitev evropskega naloga za prijetje pa naj bi veljal pogoj vzajemnosti. Nazadnje je C. V. Radu navedel, da mora pravosodni organ izvršitvene

države članice preveriti, ali je odreditvena država članica spoštovala pravice, zajamčene z Listino in EKČP. Če te pravice niso bile spoštovane, lahko ti organi zavrnejo izvršitev zadevnega evropskega naloga za prijetje, čeprav razlog za neizvršitev ni izrecno naveden v Okvirnem sklepu 2002/584.

20 V teh okoliščinah je Curtea de Apel Constanța prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

- „1. Ali so določbe člena 5(1) [EKČP] in člena 6 [Listine] v povezavi s členoma 48 in 52 Listine [...] in glede na člena 5(3) in (4) ter 6(2) in (3) [EKČP] določbe primarnega prava [Unije], vsebovane v ustanovitvenih pogodbah?
2. Ali ukrep pristojnega pravosodnega organa države, ki izvrši evropski nalog za prijetje v obliki odvzema prostosti in prisilne predaje brez soglasja osebe, zoper katero je bil odrejen evropski nalog za prijetje (oseba, katere prijetje in predaja se zahteva), pomeni poseg države, ki izvrši nalog, v pravico do osebne svobode osebe, katere prijetje in predaja se zahteva, ki je določena v pravu Unije na podlagi člena 6 PEU v povezavi s členom 5(1) [EKČP] in na podlagi člena 6 [Listine] v povezavi s členoma 48 in 52 Listine [...] in glede na člena 5(3) in (4) ter 6(2) in (3) [EKČP]?
3. Ali mora poseg države, ki izvrši evropski nalog za prijetje, v pravice in jamstva iz člena 5(1) [EKČP] in iz člena 6 [Listine] v povezavi s členoma 48 in 52 Listine [...] in glede na člena 5(3) in (4) ter 6(2) in (3) [EKČP], izpolnjevati pogoj nujnosti v demokratični družbi in pogoj sorazmernosti glede na konkretno zastavljeni cilj?
4. Ali sme pristojni pravosodni organ države, ki izvrši evropski nalog za prijetje, zavrniti zahtevo za predajo, ne da bi pri tem kršil obveznosti iz ustanovitvenih pogodb in iz drugih določb prava [Unije], iz razloga, da niso kumulativno izpolnjeni pogoji, potrebni po členu 5(1) [EKČP] in členu 6 [Listine] v povezavi s členoma 48 in 52 [Listine] in glede na člena 5(3) in (4) ter 6(2) in (3) [EKČP]?
5. Ali sme pristojni pravosodni organ države, ki izvrši evropski nalog za prijetje, zavrniti zahtevo za predajo, ne da bi pri tem kršil obveznosti iz ustanovitvenih pogodb in iz drugih določb prava [Unije], iz razloga, da država, ki je odredila evropski nalog za prejetje, ni prenesla ali je pomanjkljivo oziroma nepravilno prenesla (v smislu neupoštevanja pogoja vzajemnosti) Okvirni sklep 2002/584?
6. Ali so določbe člena 5(1) [EKČP] in člena 6 [Listine] v povezavi s členoma 48 in 52 Listine [...] in glede na člena 5(3) in (4) ter 6(2) in (3) [EKČP], na katere se sklicuje člen 6 PEU, v nasprotju z nacionalnim pravom države članice Evropske unije, Romunije, natančneje z naslovom III zakona št. 302/2004, in ali je Okvirni sklep 2002/584 s temi določbami pravilno prenesen?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Dopustnost

- 21 Romunska in avstrijska vlada ter Komisija trdijo, da ta predlog za sprejetje predhodne odločbe ni dopusten, saj v predložitveni odločbi ni navedeno, zakaj naj bi bila razlaga določb prava Unije in Listine, ki so navedene v postavljenih vprašanjih, potrebna za razrešitev spora. Ta vprašanja naj bi torej bila abstraktna in njihov namen naj bi bil pridobiti teoretično razlago prava Unije. Natančneje, te zadevne stranke, ki se jim je glede navedenega vidika pridružila nemška vlada, menijo, da iz

predložitvene odločbe ni mogoče razbrati, zakaj namerava sodišče, ki mu je bil predložen spor o glavni stvari, zavrniti izvršitev spornih evropskih nalogov za prijetje iz razloga kršitve temeljnih pravic zadevne osebe, in tako niti tega, koliko bi izvršitev teh nalogov za prijetje ogrozila te pravice.

- 22 Spomniti je treba, da v skladu z ustaljeno sodno prakso za vprašanja v zvezi z razlago prava Unije, ki jih nacionalna sodišča zastavijo v pravnem in dejanskem okviru, ki so ga pristojna opredeliti sama in katerega pravilnosti Sodišče ne preizkuša, velja domneva upoštevnosti. Predlog nacionalnega sodišča je mogoče zavreči samo, če je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora v postopku v glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo pravnih in dejanskih elementov, da bi lahko na zastavljena vprašanja dalo koristne odgovore (sodba z dne 22. junija 2010 v zadevi Melki in Abdeli, C-188/10 in C-189/10, ZOdl., str. I-5667, točka 27 in navedena sodna praksa).
- 23 V obravnavanem primeru predložitveno sodišče s prvimi štirimi in šestim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali lahko preuči, ali je bil evropski nalog za prijetje izdan v skladu s temeljnimi pravicami, da bi, če bi bilo to potrebno, zavrnilo izvršitev tega naloga, čeprav takega razloga za neizvršitev ne določa niti Okvirni sklep 2002/584 niti nacionalna zakonodaja, s katero je bil ta sklep prenesen v nacionalno pravo. S petim vprašanjem želi ugotoviti, ali je taka zavrnitev mogoča, če navedeni okvirni sklep ni bil prenesen v nacionalno pravo odreditvene države članice.
- 24 Najprej je treba ugotoviti, da je peto vprašanje hipotetično. Že samo dejstvo, da so bili evropski nalogi za prijetje izdani, namreč zadostuje za dokaz – kot je nemška vlada navedla na obravnavi – da je Zvezna republika Nemčija ob izdaji teh nalogov za prijetje prenesla Okvirni sklep 2002/584 v nacionalni pravni red. To vprašanje torej ni dopustno.
- 25 Glede preostalih vprašanj je treba ugotoviti, da se nanašajo med drugim na razlago Okvirnega sklepa 2002/584 in nekaterih določb Listine v resničnem sporu, ki poteka v zvezi z izvršitvijo več evropskih nalogov za prijetje, ki so jih izdali nemški organi z namenom uvedbe kazenskega postopka proti C. V. Raduju.
- 26 Poleg tega je glede domnevne kršitve temeljnih pravic C. V. Raduja razvidno, da ta v kazenskem postopku v glavni stvari za nasprotovanje predaji trdi, da določbe Okvirnega sklepa 2002/584 romunskim izvršitvenim organom onemogočajo, da bi preverili, ali so bile pravica do poštenega sojenja, domneva nedolžnosti in pravica do svobode, ki mu jih zagotavljata Listina in EKČP, spoštovane, čeprav so bili sporni evropski nalogi za prijetje izdani, ne da bi bil vabljen na obravnavo in ne da bi imel možnost najeti odvetnika ali predstaviti svojo obrambo. C. V. Radu je te navedbe v bistvu ponovil na obravnavi pred Sodiščem v tem postopku.
- 27 V teh okoliščinah je treba šteti, da so prva štiri vprašanja in šesto vprašanje dopustna.

Vsebinska obravnava

- 28 Kot je razvidno iz točke 16 te sodbe, se predlog za sprejetje predhodne odločbe nanaša na izvršitev evropskih nalogov za prijetje, ki niso bili izdani z namenom izvršitve kazni odvzema prostosti, temveč z namenom uvedbe kazenskega postopka.
- 29 Iz elementov, ki so bili predloženi Sodišču, kot so navedeni v točki 26 te sodbe, je razvidno, da je zahtevana oseba, C. V. Radu, v postopku v glavni stvari za nasprotovanje predaji navedla, da so bili evropski nalogi za prijetje izdani, ne da bi jo odreditveni pravosodni organi pred izdajo teh nalogov za prijetje zaslišali, s čimer naj bi bili kršeni člena 47 in 48 Listine ter člen 6 EKČP.

- 30 Predložitveno sodišče se v teh vprašanjih sklicuje tudi na člen 6 Listine in člen 5 EKČP. Vendar predložitvena odločba ne vsebuje nobenega pojasnila v zvezi s tem. Iz dokumentov, priloženih predložitveni odločbi, izhaja le, da je C. V. Radu pred predložitvenim sodiščem navedel, da bi to sodišče moralo zavrniti izvršitev evropskih nalogov za prijetje, „na podlagi katerih [mu] je bila odvzeta prostost“, ker so bili izdani ob kršitvi njegove pravice do obrambe. Ta argumentacija C. V. Raduja, ki se nanaša na domnevno kršitev člena 6 Listine in člena 5 EKČP v odreditveni državi članici, se torej meša z njegovo argumentacijo glede kršitve njegove pravice do obrambe v tej državi članici.
- 31 Šteti je torej treba, da predložitveno sodišče s prvimi štirimi vprašanji in šestim vprašanjem, ki jih je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba Okvirni sklep 2002/584 v povezavi s členoma 47 in 48 Listine ter členom 6 EKČP razlagati tako, da izvršitveni pravosodni organi izvršitev evropskega naloga za prijetje, ki je bil izdan z namenom uvedbe kazenskega postopka, lahko zavrnejo iz razloga, da odreditveni pravosodni organi pred izdajo tega naloga za prijetje zahtevane osebe niso zaslišali.
- 32 V zvezi s tem je najprej treba ugotoviti, da je pravica do zaslišanja, ki jo zagotavlja člen 6 EKČP in ki jo je predložitveno sodišče navedlo v svoji vlogi, odslej določena v členih 47 in 48 Listine. Zato se je treba sklicevati na ti določbi Listine (glej v tem smislu sodbo z dne 6. novembra 2012 v zadevi Otis in drugi, C-199/11, točki 46 in 47 ter navedena sodna praksa).
- 33 Poleg tega je treba spomniti, da je namen Okvirnega sklepa 2002/584, kot je razvidno zlasti iz člena 1(1) in (2) ter uvodnih izjav 5 in 7 tega okvirnega sklepa, nadomestiti sistem večstranske izročitve med državami članicami s sistemom predaje obsojenih ali osumljenih oseb med pravosodnimi organi zaradi izvršitve kazni ali pregona, ta sistem pa temelji na načelu medsebojnega priznavanja (glej sodbo z dne 5. septembra 2012 v zadevi Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, točka 28 in navedena sodna praksa).
- 34 Namen Okvirnega sklepa 2002/584 je torej, da se z uvedbo novega poenostavljenega in učinkovitejšega sistema predaje oseb, ki so osumljene ali obsojene storitve kaznivega dejanja, poenostavi in pospeši pravosodno sodelovanje in da se tako prispeva k uresničitvi cilja, zastavljenega za Unijo, da postane prostor svobode, varnosti in pravice, pri čemer se opira na visoko stopnjo zaupanja, ki mora obstajati med državami članicami (glej v tem smislu sodbo z dne 28. junija 2012 v zadevi West, C-192/12 PPU, točka 53 in navedena sodna praksa).
- 35 Na podlagi člena 1(2) Okvirnega sklepa 2002/584 so države članice načeloma zavezane k izvršitvi vsakega evropskega naloga za prijetje.
- 36 Kot je Sodišče že razsodilo, lahko namreč države članice v skladu z določbami Okvirnega sklepa 2002/584 izvršitev takega naloga odklonijo le v primerih obvezne neizvršitve, določenih v členu 3 tega sklepa, in v primerih fakultativne neizvršitve, določenih v členih 4 in 4a tega sklepa (glej v tem smislu sodbi z dne 1. decembra 2008 v zadevi Leymann in Pustovarov, C-388/08 PPU, ZOdl., str. I-8983 točka 51, in z dne 16. novembra 2010 v zadevi Mantello, C-261/09, ZOdl., str. I-11477, točka 37). Poleg tega lahko izvršitveni pravosodni organ izvršitev evropskega naloga za prijetje podredi le pogojem, ki so naštetih v členu 5 tega okvirnega sklepa.
- 37 Na podlagi člena 4a Okvirnega sklepa 2002/584 lahko pod določenimi pogoji kršitev pravice do obrambe v postopku, ki se je končal s kazensko obsodbo, dejansko pomeni razlog za neizvršitev evropskega naloga za prijetje, ki je bil izdan z namenom izvršitve sankcije odvzema prostosti.
- 38 Nasprotno pa okoliščina, da je bil evropski nalog za prijetje izdan z namenom uvedbe kazenskega postopka, ne da bi odreditveni pravosodni organi zahtevano osebo zaslišali, ni navedena med razlogi za neizvršitev takega naloga za prijetje, ki so določeni v določbah Okvirnega sklepa 2002/584.

- 39 V nasprotju s tem, kar trdi C. V. Radu, za spoštovanje členov 47 in 48 Listine ni treba, da imajo pravosodni organi države članice možnost zavrniti izvršitev evropskega naloga za prijetje, ki je bil izdan z namenom uvedbe kazenskega postopka, iz razloga, da odreditveni pravosodni organi pred izdajo tega naloga za prijetje zahtevane osebe niso zaslišali.
- 40 Ugotoviti je treba, da bi zahteva, da morajo odreditveni pravosodni organi pred izdajo evropskega naloga za prijetje zahtevano osebo zaslišati, neizogibno izničila sam mehanizem predaje, ki ga določa Okvirni sklep 2002/584, in tako vzpostavitvev območja svobode, varnosti in pravice, ker mora imeti tak nalog za prijetje, da bi se z njim preprečil beg zadevne osebe, učinek presenečenja.
- 41 Vsekakor je evropski zakonodajalec zagotovil spoštovanje pravice do zaslišanja v izvršitveni državi članici, tako da učinkovitost mehanizma evropskega naloga za prijetje ni ogrožena.
- 42 Iz členov 8 in 15 Okvirnega sklepa 2002/584 tako izhaja, da mora izvršitveni pravosodni organ pred sprejetjem odločitve o predaji osebe, ki se zahteva zaradi uvedbe kazenskega postopka, opraviti nadzor nad evropskim nalogom za sprejetje. Poleg tega je v členu 13 tega okvirnega sklepa določeno, da ima zahtevana oseba pravico do pravnega zastopnika, če soglaša s svojo predajo in se tako odpove pravilu specialnosti. Na podlagi členov 14 in 19 Okvirnega sklepa 2002/584 ima zahtevana oseba, če ne poda soglasja za predajo in če je bil v zvezi z njo izdan evropski nalog za prijetje z namenom uvedbe kazenskega postopka, tudi pravico, da jo izvršitveni pravosodni organ zasliši v skladu s pogoji, ki jih ta organ določi na podlagi soglasja z odreditvenim pravosodnim organom.
- 43 Glede na zgoraj navedeno je treba na prva štiri vprašanja in na šesto vprašanje odgovoriti, da je treba Okvirni sklep 2002/584 razlagati tako, da izvršitveni pravosodni organi ne smejo zavrniti izvršitve evropskega naloga za prijetje, ki je bil izdan z namenom uvedbe kazenskega postopka, iz razloga, da zahtevana oseba pred izdajo tega naloga za prijetje v odreditveni državi članici ni bila zaslišana.

Stroški

- 44 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

Okvirni sklep Sveta z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (2002/584/PNZ), kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009, je treba razlagati tako, da izvršitveni pravosodni organi ne smejo zavrniti izvršitve evropskega naloga za prijetje, ki je bil izdan z namenom uvedbe kazenskega postopka, iz razloga, da zahtevana oseba pred izdajo tega naloga za prijetje v odreditveni državi članici ni bila zaslišana.

Podpisi